

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia under the act of March 3, 1879.

Nr. 26

PHILADELPHIA, PA., 28 D. BIRZELIO (JUNE) 1912 M.

Metai XII.

The Lithuanian Weekly

ZVAIGZDE" --- THE STAR

published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.

J. SKIRMUNT, President
Treas. and Editor.

MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once . . . . \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ŽVAIGŽDĖ

išeina kas Pėtnydia.

Kaštuoja ant metų \$2.00, i Lietuvą 4 rub.

APGARSINIMŲ PREKES:

Colis viena sykį . . . \$0.50
Colis ant mėnesio . . . 1.50
Colis ant visų metų . . 15.00

Korespondencijas ir pinigų siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. F. Švarcas

užlaiko savo aptieką ant

3600 Richmond St., k. Venango
Philadelphia, Pa.

Priėmimo valandos:

Iki 10 val. ryte.
Nuo 2 iki 3 val. po pietų
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Sitas Stebetinas Laikrodis Tiktai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engraveruotas dubeltavai paaukuotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiamas C. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavėjimu pažiuřėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūs kaštais. Kas užsimoka iškalno. mės duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėnori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciugėli.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Minersvilles Lietuviams

gerų geriausiai pasidėti pinigų štai šitame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.

Pradinis kapitolas \$50,000. Perviršias \$70,000. Neišdalintas uždarys \$35,881.06
CHARLES R. KEAR, presidentas.
HARRY F. POTTER, kasierius

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoj su pagarba. Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterių ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS M. D.

Gydo pasekmingiausiai visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis lekarstomis jo paties sutalpytomis. Dr. Ignotas Stankus jau gimtus žmoniu išgydė katrice paliko ant visados sveikais, linkamais ir jam dėkingi. Jis yra **Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvis** Philadelphiaj, pabaigęs daktariškus mokslus Indianos Universitete ir baigęs džiufu daktaru mokslą, The New York Post Graduate Medical School and Hospital.

Iš Daugelio Padėkavonių

Kellās Cia Patalpiname.

Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvau labai slabnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs nodėją buti sveiku, bet kuo met atsiskankiau pas Dr. Ignotą Stanku, jis už pirmo prisiuntimo gydymo mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$2.00 dovanu gastiūnėiams.

M. Navickis, 5 Lincoln st, Brighton, Mass. rašo taip: Rašau šiandien laišką daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksnumu, kad man sugrąžino sveikatą. Labai dėkavoju. Skausmas krutinėje, strėnuose ir sunkus kvėpavimas jau sustojo, spuogai ir plėtmės nuo veido baigia gyti. Širdingai dėkavoju aš Jonas Požėla savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą angančius guzus kakle ir sugrąžinimą vyriškumo 1901 Winter st., Philadelphia, Pa.

Turiu daugybę padėkavonių nuo merginų ir moterų už išgydymą nuo neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Cia padėkavonės patalpintos su daleidimu pačiu lignoniu. Kiti visai yra užlaikomi slaptybėje.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI.

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sąnariu, kaulu, strėnu ir šonu; nuo visokių ligų, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno niežėjimo, visokiu spuogu, dederviniu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstu, plaučiu, kepenų. Nuo visokių nervišku ligų, neramios, drėbėjimo sąnariu, nemiegojimo ir išgąščio, nuo greito nullsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogu. Nuo visokių užkrečiamu lytiškų ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingu ir neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbu ligu.

Visi lignoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stanku ypatingai arba laišku be skirtumo, kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagalbą.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Ofiso } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos } Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

BOSTON FURNITURE CO.

Cor. So. Main Scovill & Brook St.,

Waterbury, Conn.

Waterburie, Naugatucko ir apielinkės tuviams: Jūs galite rasti didžiausį žopostą geriausių rakandų, pečių, ir karpetų už pigiausias kainas, visiems žinomame šore.

Atsilankyk pas mumis, o lietuvis pardavėjas Vincas Kazlauskas pasitiks tave.

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kau-
ija uždėta į rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, tegul atsišakia į **Seniausiąjį Bankinį Namą**

(Uždėta 1848 m.) t. y. p-stovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiame į kra-
jų kuogreičiausiai, **pinigus**
visų kraštų išmainome pagal
kursą, **pinigus** priimame ant
procento ir išduodame ant pa-
reikalavimo. **Šipkortes** par-
duodame ant geriausių garlai-
vių visų linijų ir iš krajaus už
pigaus preke. **Pašportus**
dėl keliaujančių į krajų nasto-
rojame nereikalaudami jokių
opierų. **Daviernastis** pada-
rome figiai ir visas kitas re-

gentiškas popieras su paliudijimu **Konsulio**. Atjieškojima daliu at-
liekame kuoteisingiasiai.

Dėl vigadas tautiečių laikome atidaryta **subatoja** iki 8 ad. vakaro,
nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mūsų asabiškai ar per laiška ir persitikrinti,
jei mes mūsų visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pi-
giausiai atlikti.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York.

LIETUVISZKA AGENTURA!

Parduodam laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausias prekes. Ap-
malnom pinigų ant visokių žemių pinigų ir nusiunčiam greičiausiai, kur tik
kas reikalauja. Gėtežinkėlių Tikietus parduodam po visas suvienytas Vals-
tijas ir Canada. Atkeliaujančius pasitinkam, iškeliaujančius palydim ir prista-
tom in reikalingas vietas, suteikiame nakvynes ir valgius, idant nereiktų klai-
džiot pribuvus in Bostoną ir New Yorką. Parupinam Pašportus, Daviernastis ir
kitus reikalus per Rusijos Konsulį Laivakortes parduodam in šiais prieplaukas:
BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, ANTWERP, LIBAVĄ ir ANGLIJĄ ir
ant sėkančių Linijų: **HOLLAND AMERICA LINE, RED STAR LINE, NORTH
GERMAN LLOYD, HAMBURG AMERICAN LINE, WHITE STAR LINE
AMERICAN LINE, CUNARD LINE ir ANCHOR LINE.**

Todėl malonus viengėčiai Lietuviai, norinti atsakančiai apsirupinti sr
augščiaus minėtais reikalais, kreipkitės pas mus ar tai ypatingai arba per lai-
kus po žemiaus paduotais antrašais, o mes jumi visada patarnausime ant p-
reikalavimo. Dargi prie progos pranešam, jogei dabar Laivakortes didėi atp-
gino iš Liepojaus, tad yra gera progą norintiems keliauti. **SU PAGARBA-**

GEO. B BARTASIUS Agentas,

PIRMAS OFISAS:
261 W. BROADWAY,
So. BOSTON, MASS.

ANTRAS OFISAS:
558 BROOME Str.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Venatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, gu-
zikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u
šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIĖKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

Tikras

'BULL' DURHAM

Rukymui Tabakas in pypkę ir
cigaretus

10 paprastų cigaretų kainuoja 5c.

10 geresnių cigaretų kainuoja 10c.

10 puikiausių cigaretų kainuoja 25c.

bet tu gali suvyniot 40 cigaretų
iš kiekvieno už 5c. audeklinio-
krepšiuko "Bull" Durham, kuris

yrageriausias Ta-
baka. Parsiduo.
da visur.

Knygutė cigaretam

popieros dovanai

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO COMPANY,
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos
8 dienos in Roterdama 11 dienų in Liepoju
Naujai įtaisyti pasażieriški laivai

Czar, Kursk, Russia

III klesa \$33.00

III klesa \$35.00

II „ \$48.00

II „ \$50.00

I „ \$65.00

I „ \$75.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

RUSSIA — Birželio 29,

KURSK — Liepos 13,

CZAR (naujas) — Liepos 27,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agen-
tų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Kun. Silvestras Gimžauskas.

Evangelija

penktoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Matą,
skyrius V.

Anuomet tarė Jėzus mokintiniams savo: jeigu jūsų teisybė nebus labiau gausi, neg įstatymai Daktarų ir Parizėjų, neįeisite dangaus karalystėn. Girdėjote, jog yra pasakyta seniems: Neužmuši; o kas užmuštų, bus kaltas teismo. O aš sakau jums, jog žėdnas, kurs rustauja ant savo brolio, kaltas bus teismo. O kas tartų savo broliui raka — kaltas bus rodos. O kas tartų kvaiše, kaltas bus pragaro ugnies. Jei tat aukoji tavo dovaną ant altoriaus, o tenai atmįsi, jog tavo brolis turi truputį ant tavęs, palik tenai tavo dovaną prieš altorių, o eik pirma susivienyti su tavo broliu, o tuomet atėjęs aukosi tavo dovaną.

Kun. Silvestras Gimžauskas.

A. a. kun. Silvestras Gimžauskas darbavosi visą savo gyvenimą tarp Vilniečių lietuvių. Buvo Merkinės dėkanu ir Valkininko klebonu, mirė būdamas Baguslaviškio klebonu, turėdamas vos 52 metų amžiaus. Mirė tolimoje Varšuvoje, kur buvo nuvažiavęs gydytis. „Tėvynės Sargas“ tad rašė: „52 metai—tai ne perdidis amžius, apskritai imant; kartais vienok daug, daug gali pergyventi per pusamžį ir susenėti. Taip buvo ir su kun. Gimžauskiu, nes jis buvo katalikas...lietuvis... Vilniaus vyskupijoje. Kas žino dabartinį mūsų padėjimą, tam sočiai bus gana tų trijų žodžių: k a t a l i k a s, l i e t u v i s, L i e t u v o j e, kad galėtų patsai pabaigti istoriją jo vargu.“ Buvo tai kunigas garsus savo dievobaimingumu, garsus savo Tėvynės meile. Miegojo tada visa Lietuva, miegojo labai drūtai visa Vilniaus gubernija, kun. Gimžauskas metė čia pirmą šviesos spindulį. Suorganizavo nedidelį lietuvių būrelį, kurs šiam kraštui su didžiausiu pavojumi gabeno iš Prūsų lietuviškas knygas. Tie žmonės dar yra gyvi. Išsisklaistė jie kun. Gimžauskui numirus ir jau šiek tiek susenėjo. Visas Vilniaus ir Trakų pavietai buvo po jo intekme. Dorišku gyvenimu turėjo nepaprastą intekmę į žmones, taip kad mokėjo lietuviui sermėga apsilikusiam inkvėpti pasišventimo dvasią dėl Bažnyčios, dėl Tėvynės. „Visi žino—rašo „Tėvynės Sargas“—kad jis buvo geras kunigas pagal širdies Jėzaus. Katalikystę mylėjo, joje liglaikinį ir amžiną išganymą regėjo; ją apgindamas užsitraukė ant savęs smarkų persekiojimą... išmetė jį iš džiakonystės, nedavė paskui niekur vietos... Nepyko užtat Dievo tarnas; žinojo dėl Dievo kenčias ir nuo jo gausenį užmokesnį gausias“. Kun. Gimžauskas buvo lietuvis, ir augštai kėlė tą vardą tarp kunigų. Labiau už kitus apsišvietęs, didelės išminties vyras aiškiai matė kenksmingas pasekmes lietuvių ištautėjimo. Netik jis gabeno Vilniaus gub. lietuviams maldaknyges, bet ir pats rašė lietuviškas knygas ir giesmes. Taip išvertė Bažnyčios Istoriją Vaplerio. Žinomas yra jo „Lietuvos bičulis“ daug giesmių. Žinoma gerai jo papeikimo daina Nemenčino parapijos lietuviams už tai, kad išsižada savo kalbos.

Dar gyvas būdamas nedidelį savo turta, daugiausiai knygas, padovanojo tiems, kurie Lietuvos naudai darbavosi. Jo atmintis giliai pasiliko tose vietose, kur jis klebonavo. Valkininko parapijonai, girdėti, renka net pinigus, kad iš Varšuvos prieš 16 metų mirusį iškasus parsivežti ir palaidoti Lietuvos žemelėje, kurią taip numylėjo ir kuriai tiek pasidarbavo. Jo gimtinis kampelis, kur gimė ir augo, yra tai Lingmenai ir Labanoras, Svenčionių pavieta. Nelemta jam buvo sulaukti šviesesnės Bažnyčios ir Lietuvos vadynės, kurios taip troško ir nujautė savo giesmėse.

NEMENČINAS.

Kaip-gi peiktas Nemenčinas,
Kad prigimtos kalbos ginas
Ir vis viena, kas taip daro,
Kaip iš namų močią varo!
Nemenčino dar senuoliai
Savo kalbą mok ligšioliai,
Bet jų vaikai atsikratė
Juodą kryžių jai pastatė!
Inkalbėta auiems monų,
Kad kalba jų nuo pagonų
Ir kad mūsų dar liežuvis
Negražus ir storas suvis!
Nauja eilė Nemenčino
Matos, nieko nebežino,
Rastum ir to negirdėjo,
Kas bažnyčią jiems uždėjo?
Tai žinokit, kad Jagalius
Katalikas ir karalius,
Tas, kur žengė, kur tik ėjo
Vis lietuviškai kalbėjo.
Viešpataujant mūsų šaliai
Visi darė jos karaliai;
Ir Lietuvos ponai, ponios
Taip kalbėjo, kaip ir žmonės.
Kad pasmaišė kiti šonai,
Pasgadino mūsų ponai;
Močios meilė kaskart nyko,
Kitos šnekos jiems patiko.
Dar ir šitą reik žinoti:
Jūsų ponai margaliuoti
Kits su meška atvažiavo —
Lietuvoje žemės gavo.
Tokie ponai kito kraujo
Neša šalin būdą naują,
Kad Lietuvą išgaišinti —
Jos liežuvį nor sutrinti.
Tris lietuvių milijonai
E po skaičium tikri ponai;
Kursai šnekos tik nemylti,
Tas ne mūsų — tegul tyli!
Motinos kas savo ginas,
Argi ponu toks vadinas?
Tokių ponų kaip dabosit,
Tai netoli nuvažiuosit!
Lietuvos tikrus tik sūnus
Skaitom už savo didžiūnus:
Kas jos niekintų liežuvį,

Tas ne ponas dėl Lietuvos.
 Va Zemaičiai tai laimingi,
 Ponais yr' tikrais garsingi;
 Jūsų ponai, kaip priguli,
 Nuo seniai kapuose guli.
 Va, kaip Poška ponas buvo,
 Duok Diev' tokių tau, Lietuva.
 Arba tokių, kaip pons Laukis,
 Nemenčinas kad sulaukęs.
 Bet ką sakau? Ir mūs šone
 Svetė mums žvaigždė maloni:
 Nors Kitkevičius ne ponas,
 Buvo kitkart čia klebonas,
 Kad gyvenęs jis ligšioliai,
 To nebūtut darę, broliai;
 Būtut kalbos nepamyne,
 Bet kaip močią vaikai gynę.
 Nuo kalbos kad atbaidyti,
 Monai driso pramanyti,
 Kad liežuvis Nemenčino
 Yr' pagoniškas — tai trina!
 Kas visam tam įtikėtų
 Proto galvoj neturėtų;
 Neklausykit sukčių, monų —
 Visi kilstam iš pagonų.
 Kristus žmones tik išganė,
 Naujų kalbų nepramanė;
 Kokias rado — ir paliko:
 Kalbos jam visos patiko.
 Kožnas kraštas kalbą savo
 Viešpaties nuo Dievo gavo;
 Ir kas kokią kalbą griaua,
 Pačiam Dievui prieštaraua.
 Viską Dievas augštai mato,
 O pakalnėj Juozapato
 Ir kalbos už išplėšimą
 Gaus kaltieji pabaudimą.
 Geras vaikas močiai savo
 Ranką visada bučiavo,
 Niekad veidan nežiurėjo,
 Ar grožybę ji turėjo.
 Yr' čia melas jūsų monų,
 Kad negraži kalba mūsų;
 Jug anie dėlto melavo,
 Kad įvesti kalbą savo...
 Pasakysiu jums teisybę,
 Kad suprasti čia grožybę,
 Reik prie mokslo apsitrinti
 Ir liežuvių daug pažinti.
 Mūsų toks kalbos gražumas
 Ir dėl mokslo toks svarbumas,
 Svetimi kad paregėjo,
 Ją pakelti panorėjo.
 Sviesūs vyrai kitų šonų,
 Kad apginti mus nuo monų,
 Jau bendrovę šnekai mūsų
 Uždėjo Tilžėje Prūsų.
 Kaipgi lenkai rauda, graudžia,
 Kad kasnors jų kalbą spaudžia,
 Bet kad kalbą jie mums trina,

Ir Krašauskis pripažino.
 „Litvą“ jojo kad skaitysit,
 Tą teisybę pamatysit;
 Reiktų lenkams pastaisyti
 Mūsų kalbos neardyti.
 Ar mes lenkus tam pažinom,
 Ydant džiaugtis pakasinoms
 Lietuvos — močiūtės savo?
 Kas taip tiki, apsigavo!
 Turim lenkus mes mylėti,
 Kaip artimus turėti,
 Bet tai būtų nedorybės
 Kalbą miršti dėl artybės.
 Pataisykit, mano broliai,
 Ką suardėt tik lig šioliai!
 Už kalbą prigimtinę
 Pastatykit ir krūtine...
 Kun. Silvestras Gimžauskas.
 Iš „Aušros“.

IŠ KATALIKŲ GYVENIMO.

SVEKSNA, Kauno gub. 8 gegužės valandą po pietų išgirdome liūdną gaudimą Svėkšnos varpų, apreiškiančių mirtį a. a. Domininko Endzelio.

Netiktai aplinkiniai gyventojai turi pagerbti velionies vardą, bet malonu būtų, kad ir laikraščiai apskelbtų jojo vardą, kaipo geradarijo mokslo dalykuose. A. a. Domininkas Endzelis prieš pat mirtį pavedė namus Svėkšnoje, kainuojančius maž- daug iki 6 tūkstančių rublių, įsteigti juose amatų mokyklą. Tarpe išmintingų ingaliotinių išrinko visų gerbiama Svėkšnoje gydytoją p. Rugi, kuriam vadovaujant bus atliktas kuogeriausia velionio noras.

Velionis gimė Pempiškių kaime, Svėkšnos parapijoj, mažoje ukėje. Paaugęs priverstas buvo tarnauti pas sve-timus. Išmokęs siūti, malonėdams užsipelnyti daugiau, leidosi podraug su kitais broliais lietuviais Amerikon. Tiesa, velionis užpelnė suviršum 10 tūkstančių rublių, bet bepelnėdamas visiškai sunaikino sveikatą, kuri iš prigimo buvo silpna; parkeliavęs savo kraštan manė pagy-siąs, bet viskas veltui: džiova numarino.

Parkeliavęs tėvynėn, įsitaisė Svėkšnoj pavestuosius mokyklai namus. Drūčiai besergant, galvojo, kokiu būdu patarnavus apšvieime savo broliams, kaip tuos namus pavedus mokyklai. Viena kartą belankant savo sėbrui tarė: „Mažai kas iš lietuvių tesirūpina apšvietimu ir mo-kykloms; aš manau šitą namą atiduoti mokyklai, kurioje galėtų šviestis jaunuomenė; patirta mano, būk kur apšviestiesni žmonės, ten maža matyt pavargėlių elgetau-jant, matyt kad mokslas yra tikras įrankis kovai su var-gdienyste. Tave, sėbre, ir vietinį daktarą p. Rugi išrenku ingaliotiniais išpildymui mano testamento; judu gi išsi-rinkit kitus dorus vyrus, išpildykit mano norą ir valią.“ Liko išrinkti labai dori ir rimti vyrai.

A. a. Dominikas Endzialis neužmiršo ir Svėkšnos baž-nyčios: jis paaukavo reikalingiems daiktams nemažiau 500 rublių.

Velionis buvo blaivus žmogus, uždirbto skatiko nepra-leido po saliuonus (aludes), kaip daugelis mūsų brolių lie-

tuvių, bet paaukojo visuomenės naudai. Savo pavyzdžiu parodė, kaip reikia ir kitiems gyventi. Matyti, jogei a. a. Domininkas užsipelnė pagarbą tarp Svėkšnos parapijonių, nes per laidotuves prisirinko pilna bažnyčia žmonių, po pamaldų lydėjo kapuosna Svėkšnos minia, susidentati iš tūkstančių žmonių, ko neužsipelnė joks dvarininkas, kurie tūkstančiais dešimtinių žemės valdo, bet pavydi žemės gabalėlio mokykloms bei kitoms labdaringsoms įstaigoms. Šituo pasielgimu, velionis daug geriau ir augščiau suprato žmonių reikalus, negu apšviesti ir turtuoliai dvarininkai. Jo vardas ilgiausius metus užsiliks žmonių atmintyje, o labiausiai pagerbs jo vardą tie, kurie pasėms toj mokykloj mokslą.

Tegu gi ramiai ilsisi a. a. Domininkas Svėkšnos kapuose. Brangiausiasai Viešpats Dievas tesuteikia jam amžiną atilsį Dangujel!

KURTAVENAI, Siaulių apskr. Kurtavėnuose 4 balandžio tapo pastatytas blaivininkų kryžius priešais bažnyčią.

VOKIETIJA. Zinomas istorikas, profesorius ir rašytojas Vilius Schulte, prieš perą metų įstojo pranciškonų vienuolijon ir neseniai kardinolas Kopas išventė jį kuniuosna.

KALBA BAZNYCIOJE. Vilniaus parapijų klebonai gavo per policiją paklausimą, kiek kiekvienoje parapijoje esama lenkų, lietuvių, latvių ir baltrusių katalikų. Paskui klausama dar, kokioje kalboje laikomos pamaldos (giedojimai, rožančius, gadzinkos ir t. t.), kokia sakomi pamokslai ir kokia mokoma vaikus katekizmo.

DAR VIENA BAZNYCIA. „Gaz. Codz.“ paduoda žinią, jog gautas leidimas statyti Vilniuje dar vieną katalikų bažnyčią tame plečiuje, kur susiduria Archangelsko ir Tambovo gatvės. Tą bažnyčią statydinti sumanęs buvęs Vilniaus vyskupas Ropas, aukų irgi nemaža jau sudėta, tik ilgokai prisiėjo laukti leidimo.

ZASLIAI, Trakų apskr. Mūsų parapija didelė, priguli į ją virš devynių tūkstančių žmonių. Bažnyčia muro, didelė; prie jos du kunigu. Yra ir parapijos komitetas bažnyčios reikalus tvarkyti, tečiau netvarka didelė: nei tam tikro vargoninko neturime, nei choro, paprasti giedojimai irgi suirę.

Jau ištisus metus girdime iš laikraščių, jog esama įsakymo surašyti, kiek pas mus lenkų ir kiek lietuvių ir sutvarkyti bažnyčioje giedojimus, bet iki šiol jokio sutvarkymo nesulaukėme.

KUN. PROF. BUCYS gavo gubernatoriaus leidimą padaryti 4 paskaitas Kaune: 3 apie Jėzų ir 1 apie švenč. Panelės apsireiškimus Lurde. Si pastaroji bus 10 d. birželio, kitos vakacijų gale.

PRANCISKONU BAZNYCIA. Nekurie Valstybės Dumos atstovai pasižadėjo Vilniaus lietuviams padėti išgauti Pranciškonų bažnyčią.

Iš Lietuvos.

VILKAVISKIS. Per Seštines, t. y. gegužės m. 16 d. (n. k.) buvo Vilkaviškio „Ziburio“ skyriaus mėnesinis susirinkimas. Susirinkimas buvo labai gyvas, — daug buvo kalbėta ir svarstyta, kuo pasirodė, kad Vilkaviškio „Ziburys“ jau ištikro pradėjo aiškia liepsna žibėti. Čia tai didžiausias nuopelnas Petro Nemuros, kursai visa energija stvėrėsi jau beveik visiškai užgesusį Vilkaviškio „Ziburį“ gaivinti. Šių metų pradžioje minėtasis skyrius jau buvo pasilikęs vos tik ant šešių narių, o jau šiandien, ačių nenuilstančiam veiklumui minėtojo jaunikačio ir gerb. kunigo Sakevičiaus, turi pilnai užsimokėjusių narių 225. Ar tai ne džiaugsmas?! Pastaruoju laiku minėtasis „Ziburio“ skyrius yra sumanęs įsitaisyti savo vėliavą, kuriai šiuo tarpu yra renkamos aukos (mat, susirinkimas nusprendė vėliavą taisyti ne iš narių metinių mokesčių, bet tik iš aukų). Beje, dar turiu pažymėti, kad minėtasis skyrius nors per visą savo gyvavimo laiką, t. y. kuo ne šešerius metus, beveik per kiekvieną susirinkimą darė nutarimus, kad būtų „Ziburio“ lešomis kas metai atlaikytos iškilmingos Mišios su tam tyčia pritaikytu pamokslu, vienok lig šio laiko visi tie nutarimai pasilikdavo vien tik ant popierio, — ir kaip man iš daugelio girdėti, tas nepildymas nutarimų labiausia ir užkenkė „Ziburio“ gyvavimui, nes, anot daugelio žmonių: kam man toji draugija, kad joje nepildomi jokie nutarimai. Bet štai pastaruoju laiku minėtam skyriui atsistojus ant tvirtų kojų, ir anas nutarimas likosi išpildytas. Prieš Sekmines tą nedėdienį, t. y. gegužės 19 d. devintą valandą ryte kun. Sakevičius atlaikė iškilmingas Mišias prie puikiai gėlėmis papuošto Svenč. Paneles altoriaus, o po Mišių tas pats kunigas pasakė tam tyčia pritaikytą labai puikų pamokslą, už ką gerb. kunigui po pamaldų nariai nusiuntė per laišką kuoširdingiausią padėką.

LUKŠIAI, Naumiesčio aps. Pas daugelį ūkininkų šiemet serga pažandėmis arkliai.

VEKVEDZIAI, Siaulių aps. Šis kaimas nutarė skirstyties į vienasėdžius.

KALVARIJA, Telšių aps. Balandžio 29 d. atsilankė agronomas iš Telšių. Žemės tvarkomosios komisijos daromos buvo paskaitos apie ūkį ir pienininkystę. Žmonių neperdaug tesusirinko, nes iš anksto nežinojo ir buvo blogas oras. Paskaitos klausytojams patiko. Daugelis įsitikrino apie trąšas ir jų vertę. Dėl geresnio, aiškesnio parodymo buvo pas kai kuriuos ūkininkus padaryti bandymai. Geistina, kad daugiau tokių paskaitų būtų.

PRIENAI, Marijampolės aps. Pajieškok po Prienų miestelį, o rasi vos vieną sankrovėlę kataliko. Anais metais kunigas Valaitis kalbino žmones, kad dėtusi į draugiją savai sankrovai įtaisyti ir kiek kunigėlis pripasakojo, bet žmonės vienu balsu rėkė — nereik, gera ir pas Jankelienę ir Solomą; arba kam aš dar duosiu tam „kromui“ rublį, kad aš ir be to gaunu nusipirkti, da-gi ir nusiderė-

ti. Tokiu būdu keleto žmonių geri norai, gražūs sumanymai nuėjo niekais; žydeliams buvo pilna džiaugsmo.

VILNIUS. Okuniovo urėdas sunkiai sužeidė du valstiečių, nuėjusių pono ežeran gaudyti vėžių. Urėdas šaudė į valstiečius iš šautuvo.

PANEMUNIS, Ežerėnų aps. Gegužės 8 dieną Stenionių sodžiuje prigėrė tvenkinij šėštų metų ūkininko Kariegos vaikas. Tėvas tą dieną buvo išvažiavęs į mūgę, o ketvertas vaikų pasilikę namie priežiuroje senos nebegalinės bobelės; išspruko pas tvenkinį pasibėgioti, ir patys vyresnysis ingriuvo į vandenį.

Labiau sergėkite mažus vaikučius!

SEIRIJAI, Seinų aps. Su džiaugsmu seirijiečiai patiko žinią, kad garsus piktadarys žydas Delkauskas, kuris pernai už padėgimą Apskričio Teisme buvo nuteistas katorgon 12 metų, Rūmų teismu pripažintas taipgi kaltu ir apskričio teismo bausmė užtvirtinta. Tikisi, kad Dievas, nubaudęs Delkauską, nubaus teisingai ir kitus šios apie linkės išnaudotojus.

„Salt.“

KANALIZACIJOS DARBAI. Inžinierius Senfeldas pareikalavo šių metų kanalizacijos darbams 2½ milijono plytų. Pasirodė tuotarpu, Vilniaus plytų dirbtuvės tegalinčios per metus išdirbti tik vieną milijoną. Iš toliau plytas gabenti atsieitų perbrangu, todėl inžinierius Senfeldas yra dabar šių sanlygų verčiamas kanalizacijos darbus sumažinti ir per tuos metus jau neatliksiąs tų darbų, kuriuos pirm buvo apsiėmęs padirbti.

MOKSLEIVIŲ BETURCIŲ SELPIMO DRAUGIJA, norėdama ligotiesiems 1-os gimnazijos mokiniams suteikti vasaros laiku poilsį sodžiuje, suruošta gegužės 23 d. lenkų teatre (Bernardinų sodnė) vaidinimą lenkų kalba, o gegužės 28 Botanikos sodnė rusų teatre—rusų kalba. Lenkų teatre buvo opera „Hrabina“, o rusų teatre operetė „Gražioji Biretta“.

Kiek teko girdėti, kam-ne-kam, o lietuviams mokiniams Vilniuje sunkiausia bent kokios pašalpos iš šalies susilaukus.

KIEK YRA LIETUVIŲ REFORMATŲ. Naujamiestyje (Aleksandrovskoje), Raseinių aps., leidžiamas kantoro (vargoninko) Magne laikraštelis „Svečias“ paduoda šitokių skaičius: Biržų parapijoje esama reformatų 5465; Papilių parapijoje — 3500; Radzviliškių parapijoje — 1749 ir Švobiškio — 528; visi tie reformatai su mažu išėmimu — lietuviai. Be to esama dar reformatų bažnyčių: Kedainiuose, Naujamiestyje, ir Salamiestyje Panevėžio aps., Devaltavė, Ukm. aps; bet čia visur taip maža evangelikų, jog nera reikalo laikyti prie tų bažnyčių dvasiškių.

ZIETELA, Gardino gub. „Aušroje“ p. Vieštautas paduoda žinią apie Gardino gub. gyvenančius lietuvius.

Esama dar ten Zietelos valsčius, kur 1886 met. lietuviškai kalbančių katalikų buvo 1156; o 1909 m. Zietelos parapijos trijuose sodžiuose buvo 1330 lietuvių katalikų: Zasiėčiuose 684; Narėčiuose 292 ir Pagiriuose 354, ir lietuvių pravoslavų apie 700. Dabar kas metai tas skaičius labai mažinasi, nėra apšviesto žmogaus, kuris mokytų palaiқты. Šiaip jau žemė čia lygi, gera, miškų nėra: malkų reikia važiuoti už kelių mylių. Dainų jaunimas jau nedainuoja. Vieną tik dainelę moka: „Saldus medus, tai labai gardus“. Pasakas ir dainas jau baltrusiškai sako ir dainuoja. Taip miršta lietuvių prūsų liekanos, kuriuos pasiliko nuo kunigaikščio Traidenio gadynės.

NEMUNAITIS, Traku aps. Čia sukruoto mergaitės mokytis amatų: siuvimo, knygų aptaisymo, kepurėlių siuvimo. Sekasi gerai visoms. Ir kitų Lietuvos kraštų mergelėms reiktų tokį pavyzdį sekti.

VYZUONOS, Ukmergės aps. Per šv. Jurgio atlaidus iš bažnyčios kasos išnyko 700 rub. Keno tas darbas — tai dar nežinoma.

VILEIKOS LIGONBUTYJE, skiriamam apsvaigėliams, šiomis dienomis susekta, jog numirėliai buvo apiplėšiami, drabužiai nuo jų nuvelkami ir jie nuogi laidojami. Kalti ninkai suimti.

VIESINTAI, Ukmergės aps. Jokubiškėse, Viešintų par. ganydami piemenis užgirdo riksmą. Nubėgo pažiūrėti ir atrado kudikio lavonėlį susuktą skarmaluose. Už kelių dienų atvažiavus policijai ir daktarui, lavonėlis buvo apžiūrėtas ir pripažinta, kudikis gimęs negyvas. Po tokio pripažinimo kaltininkės niekas nejieškojo.

JONAIČIAI, Šiaulių aps. Gegužės 13 d. ūkininko Statkaus jaujoje jaunimas susirinko senų įpratimu šokti, gerti, uliavoti, papirosus rudyti. Tol visi linksminosi, kol pajuto, kad jauja deganti. Matyti, papirosų ugnimi užkrėtė. Kitam svečiui ir kepurė sumišime ugnyje paliko. Kam kepurė, kam kas, o Statkui jauja. Yra žmonių, kurie tvirtina, Statkaus jauja buvusi negera, nes daug negražumo tarp jaunimo mačiusi.

KANALIZACIJOS DARBAI po truputį eina pirmyn. Dedamos rynos, gatvės vandeniui nubėgti. Toms rynom kasama žemė apie 1½ sieksnio gylio. Bekasinėjant randama gana daug indomių dalykų. Apie pusę sieksnio prasiakas randamas akmenų brukas, kiek giliau randamas kitas brukas. Beto ant kiekvieno žingsnio prisieina griauti buvusių namų sienas ir pamatus. Paviršiumi, ant pirmo ir ant antro bruko tos sienos plytų ir akmenų, giliau gi, po antram brukui eina medinių trobų liekanos. Medžiai gana gerai užsilikę. Trobos sudėtos apvalainų medžių į kertes. Išrodo lyg du požeminiu miestu: vienas medinis, kitas, jaunesnis, akmeninis. Vienoj vietoj apie 1½ sieksnio gilumoj rastas šulinys su rentiniu į kertes, šu linyj dar užsilikę vandens: išviršaus jis uždengtas lento-

mis. Ties šuliniu apipuvęs lovyš. Prie pat šulinio yra kampas storų medžių trobos.

Randama taipgi daug šukių su įvairiais pagražinimais, daugybė kaulų ir medinės buvusio kada tai vandentraukio rynos. Rynos tos ir-gi gana giliai guli. Spėjama, kad tai gilos senovės liekanos, liudijančios apie gana augštą čia buvusią kultūrą.

KALINYS PASIMIRE. Bevežant iš etapo į kalėjimo ligonbutį, Vilniuje, po globa dviejų kareivių sergantis kalinys, atgabentas jau į kalėjimo kiemą, pasimirė vežime. Miręs kalinys—Ukmergės pavieto valstietis Aleksandras Vaškevičia, 28 metų. Jis buvo į Vilnių siunčiamas iš Odesos kalėjimo, idant pertikrinti, jog jis tas pats žmogus, kuriuo jis save vadino ir idant jį nugabenus į jo gimtinę vietą.

Apžiurint velioni, rasta nugaroje ir rankose mėlynos dėmės, o rankos ir kojos buvo sutinusios. Be to jis buvo be galo išdžiuvęs.

RAMYGALA, Pnevėžio aps. Pasirodo, jog Ramygalos krasos viršininkas buvo paglemžęs 6 tūkstančius rublių, siunčiamų mūsų žmonėms jų iškeliavusių genčių Amerikoje. Tečiau šita jau susekta pinigų suma kas kart vis auga, nes nuolat vis atsišaukia daugiau žmonių, nepaėmusių jiems krasa siunčiamų pinigų.

SEIRIJAI, Seinų apskr. Gegužės 9 d. Suvaikų apskričio teismas teisė lietuvius, kaltinamus lenkų už norėjimą mušti juos Seirijų bažnyčioje. Pernai rugsėjo mėnesio pabaigoje buvo Seirijuose atvažiavęs vyskupas dirnavoti; bažnytėlė maža—tai žmonės gerokai spaudėsi, nežiurėdami į tai, ar jie lenkai, ar lietuviai. Lenkų Seirijų parapijoje su moterimis ir vaikais esama 80, o lietuvių virš 7000. Aišku, kad jei lietuviai būtų norėję lenkus mušti, tai nelabai lenkai būtų pasipriešinę šitokiai daugybei. Teismas kaltinamus lietuvius išteisino, iš lenkų tik pasijuokė.

„L. Žin.“

SUKAKTUVES. Gegužės 22 dieną suėjo lygiai 40 metų, kaip mirė žymiausias lenkų kompozitorius Stanislovas Moniuška. St. Moniuška gimė Minsko gub. 1819 metais, mirė gegužės 22 dieną 1872 m. Ilgą laiką Moniuška gyveno Vilniuje. Moniuškos veikaluose labai žymi lietuvių dainų intaka, dėlto jis yra artimas ir mūsų muzikai. Tarp kitko jis parašė kantatą „Milda“ Kraševskio „Vitolioraudos“ žodžiams.

GRISKABUDIS, Naum. aps. Jau ketveri metai kaip nekurie prakilnesni valstiečiai apmąstę, kad jaunuomenės ištivirkimas kyla daugiausiai iš girtuoklystės, pasistengė sutaisyti per valsčiaus sueigą nutarimą, kad šventadieniais smuklės būtų uždarytos. Bet po tam nutarimui smuklių duris nors iš prišakio šventadieniais ir buvo uždarytos, tečiau per užpakalines prisikemša ištroškusių kiek tik telpant ir maukia koniakus, zubruvkas ir panašius neva geresnės rūšies gėralus. Mat šventadieniais

smuklininkai paprastosios monopolkės, lyg pasityčiodami iš to valstiečių nutarimo, neduoda, sako, juk monopolkę patis uždraudėte pardavinėti. O slaptųjų smuklių, kur parsiduoda ir monopolka, tai po tam nutarimui prasiplatino net trigubai. Bet valstiečiai savo prakilnų darbą pradėjo ne iš to galo: jie uždraudė pardavinėti gėralus smuklėse, o nepanaikino gėralų ant savo šventoriaus.

UZKRECIAMUJU LIGU LIGONBUTIS. Siomis dienomis pervežė jau iš senojo užkrečiamųjų ligų ligonbučio Lukiškių pleciuje naujan ligonbutin Zvėryne visus ligo-nius. Senasai ligonbutis bus sudegintas, kaip tik bus sugriauti gegužės jomarko triobėsiai.

SURVILISKIS, Kauno gub. Gegužės 14 dieną Užbalių sodziuje atsitiko nelaimė. To sodžiaus vaikas Petrauskas saugojo žuvį prie Nevėžio kranto. Jis turėjo šaudyklę, kurią buvo paslėpęs krūmuose. Palaukęs kurį laiką, P. norėjo pasiimit šaudyklę ir, paėmęs už vamzdžio, traukė ją iš krūmų. Betraukiant šaudyklę iššovė ir labai peršovė vaikinui kairį šoną. Parvežus namo, vaikas mirė, pragyvenęs keletą valandų. Velionis turėjo 23 metus amžiaus.

„Vilt.“

PABIRZE, Panevėžio aps. Šioje parapijoje yra Smerdonių sieros vandenių šaltiniai. Zingeidu būtų tik žinoti, kokią atydą į juos atkreipė gydytojai ir kas iš ligonių naudojasi jais. Tokie pat šaltiniai esą ir Vidžių ir Dusėtų parapijose. Siokie šaltiniai prideri prie mūsų šalies turto, taigi reikalauj ir platesnio ištyrimo ir aprašymo.

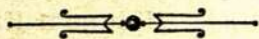
ZAGARE, Siaulių aps. Miestelis atstumo nuo gelžkelio stoties Benen ant 21 versto ir susinešimą palaiko tulas žydelis su savo dilžanu. Dilžanas labai apleistas, be patogumo, o arkliai jau tokie, kurie gal niekur kitur nedera. Kad rastusi konkurentas, gal kiek ir pagėrėtų susinešimas su Benenu. Uždarbis leidžia užlaikyti geresnius padarinius ir arklius.

ZVINGIAI, Raseinių aps. Jau antri metai, kaip čia siaučia karvių ligos; išsunta gerklės, nupuola ant kojų ir dvėsia. Karvės savininkas parduoda sergantį gyvulį žydams. Zydai moka už tokias pusdvėsės kārves 6 ar 7 rub., o mėsą pardavinėja už sveiką netik aplinkiniams gyventojams, bet veža Tauragėn ir Naumiestin. Apie tokių žydų darbą reikėtų vietiniui daktarui bei kunigams paaiškinti iš sakyklos žmonėms.

JUODAISICIO KAIMAS, Klebiškio vals., Marijampolės aps. Čia iš senovės viešpatauja girtuoklybė. Yra daug negražių ir neišmintingų papročių. Sūnai, atsiėmę iš tėvų ūkį, girtuokliauja, daro puotas, pokilius, kad tokiu būdu savo ingijimą parodyti. Vienas išigėres pasikorė ant tvoros augstyn kojomis, kitas, tėvo pabartas, ėjo klojiman kartis. In ši kampelį pareina tik 2 ar 3 laikraščiu egzemplioriai.

SKUODE, Telšių aps., rekialingas gydytojas lietuvis. Vieta gera. Išvažiavęs šiomis dienomis užsienin daktaras Bacevičia turėjo per metus apie 8.000 receptų.

Amerikos Naujienos.

D u s v a r b i u s e i m u. Šią ir pereiną savaitę Amerikos Sąjūnytų Valstijų piliečiams buvo pilnos užsiteresavimo. Praeitą savaitę buvo seimas republikonų partijos, Chicagoje, kur išrinkta kandidata, tos partijos i šalies prezidentus. Kandidavo ant to urėdo dabartinis prezidentas Taft ir buvęs prezidentas, jo geriausias biūlis Roosevelt. Bekandiduodami jiedu neapsakytai susipyko, išvadino viens kitą negražiais vardais. Susipyko ir jų šalininkai. Republikonų seimo atstovų didžiumai išrinkus Taftą kandidatu ant prezidento sekantiems metams, Rooseveltas ir ano šalininkai pakėlė protestą, atskilo nuo partijos. Rooseveltas apšaukta kandidatu „trečiosios“ partijos. Už Rooseveltą ėjo didžiausi du trustai — Harvester ir Plieno trustai — kurie jam ant agitacijų sudėjo i 2 milijonu dolerių. Dar to negana. Trustai žada dar 5 milijonus dolerių paleisti, kad išnikus Rooseveltą „trečiosios“ partijos kandidata.

Dėlei suskilimo republikonų partijos šio rudens rinkimuose labai daug vilties turi demokratai. Taigi nedylvai, kad demokratų partijos atstovams seimuojant šią savaitę Baltimorėje, visos Amerikos akys atkreiptos i tą pusę. Demokratų konvencija atidarė malda Jo Eminencija Kardinas Gibbons. Demokratų Konvencija tęsėsi penkias dienas ir buvo didei trukšminga. Reikalaujant W. Bryanui, buvusiam partijos kandidatu ant prezidento, nutarta neturėti nieko bendro su didžturėių bendrovėmis. Demokratų kandidatu ant prezidento išrinkta??

Baltimore, Md. 29 d. Birželio 9 valandą vakare. Jau trečia diena demokratų seimo atstovai stengiasi ir negali susitaikinti, išnominuotų savo kandidata ant prezidento. Balsavo jau apie 21 kartą ir vis dar nei vienas kandidatas negavo dviejų trečdalių balsų. Šią nakt mėgėsią apšaukti savo kandidata. Daugiausiai balsų gavo Clark ir Wilson.

B a i s u s m a r a s prasiplatinęs ant salos Porto Rico, Antiliškose salose, privertė 5000 žmonių apieisti miesta San Juan, kame epidemija su visu pašėlimu siaučia. Daugumas čianykščių gyventojų gabenasi toliau nuo miesto i laukus, o kiti keliauja i Suv. Valstijas.

20 žmonių prigėrė. Buffalo, N. Y. Pereitą nedėldienį Eagle parke ant Grand Island nuvirto dokas po 250 žmonių, belaukiančių laivo sunkuma. 20 žmonių prigėrė ir daugelis tapo sužeista. Visi nukentėjusieji esą iš meisto Buffalo.

4 prigėrė Ohio upėje, Cincinnati, vilnims apvertus

valtele su menkais penkais „sportsman'ais“.

N e l a i m i n g o s j u n g t u v ė s. Los Angeles, Cal. Politechnikos profesorius S. I. Miler savo kalboje Normalinėje mokykloje (Normal School) pasakė, jog nelaimingos jungtuvės amerikiečių su kitų šalių moterims ir vyrais kas metai nusiunčia pas Abraomą 20.000 žmonių. Kaip parodo skaitlinės, Amerikoje kas metas buvo 10.000 savžudysčių, 10.000 žmogžudysčių ir 70.000 atsiskyrimų per teismus. Daugiausia gi tų savžudysčių ir žmogžudysčių atsitinka dėlei neatsakančių maišytų jungtavių.

Nemažiau pragaištės ir Lietuva nukentia dėlei tokių jau priežasčių.

M o t e r s b o i k o t u o j a m ė s ą. Philadelphiaje šiomis dienomis žydų moterų lyga pradėjo inirtusią karę prieš mėsos pabranginimą. Pasirizo jos boikoto keliu priversti mėsininkus numazinti savo prekių kainas ir žada apsieiti be mėsos, pakol jos savo neatsieks. Kaikuriose miesto dalyse įvyko ir žymesni moterų ermyderiai, taip kad keletas jų pateko i policijos rankas. Tečiaus jos areštais nesibaugina, bet savo karę stengiasi praplėsti po visą miesta.

N e t i k r i m a i n i e r i ų p a l i u d i j i m a i. Pottsvillės teisme šiomis dienomis susekta, jog daugumas pašaliečių mainierių, neišbuve Amerikoje kelių mėnesių dirba kaip kontraktieriai su svetimais paliudijimais angliakasyklose, neturėdami jokio supratimo apie tos rūšies darba ir tvarka. Jie tuos paliudijimus nusiperka nuo griztančių tėvynėn mainierių. Didelė dalis nelaimingų atsitikimų angliakasyklose įvyksta ačių ir tokiems neteisotiems mainieriams.

T r e t i d a n t i s pradėjo dygti poniai Mary Rider, Shelby, Ill, 87 metų amžiaus. Jau išdygo aštuoni stiprūs sveiki dantys ir, sulyg gydytojų tvirtinimą, išaugs visa eilė naujų dantų.

Iš darbo lauko.

S a n F r a n c i s c o laivų išvalytojai gauna po \$2.50 už aštuonių valandų dienos darba.

B o s t o n o tēpliorių unija reikalauja 20 dolerių savaitėi už 44 darbo valandas.

M i l w a u k e e bravorų darbininkai pareikalavo pakelti mokesčių nuo 37½ ant 45 centų už valandą ir Subatomis po pietų nedirbti.

S p r i n g f i e l d ' o , M o . , M i s s o u r i & K a n s a s T e l e p h o n e C o . sutiko pagerinti savo darbinnikams darbo santylgą ir pakelti mokesčių.

B o s t o n o m u r i n i k a i gauna po 65 centus už valandą.

Bostonė 2.400 darbininkų per drūtą laikymasi unijos be straiko iškovojo sau pakėlimą algų, ir taip: 300 dailių vieton \$3.28 gaus \$3.50 į dieną, 350 dirbančių prie cimanto gaus po 60 centų už valandą, o prasti darbininkai po 35 centus už valandą.

Virginijos valstijoje į unijas priguli 30.000 darbininkų.

Anglijos darbininkai pereiniais metais per straikus nustojo mokėsties už 10.247.100 darbo dienų.

Pittsburg, Pa. National Tub Works ku bilų dirbtuvės sustraikavus darbininkams, visiškai sustojo pakol straikieriai nesusitaikys su darbdaviais. 3000 žmonių šiuo tarpu be darbo iš priežasties straiko.

Zinutės.

Edeno daržas. Garsus Britanijos inžinierius William Willcocks neseniai išaiškino savo patarimą Karališkajai Geografijos Bendrijai, kad reikia išgauti nuo Turkijos rando Eufrato—Tigro upių delta*). Kaip sako pavyzdžiai, Edeno dažas argu rojus buvęs toje apilinkėje. Inžinierių nuomone reiktų pravesti čia tik irigacija, t. y. apidrėkis, kuris galis kainuoti į 30 milijonų dolerių, kad tas sukepęs bevaisis žemės gabalas pavirstu tikruoju rojum. Inžinierius Willcocks pataria Tigro paviršių pakelti 25 pėdas augštin, Tada potvinių metu Eufrato vandenu perviršis nusikreiptų į 500 ketvirtainių mylių tyrlaukį, į šiaurę nuo Kerbela.

Zemdirbystės nauda iš tokio pagerinimo žymiai pakiltų. Beto Bagdado gelžkelis vietoje per plikas erdves tiestųsi per puikius sodnus. Pats senas Bagdado miestas atgimtų ir pavirstų pramonės masinančiu prekyviečiu.

— Pragoj, Varšuvos priemiesty randasi moterų murininkų.

— Egipte vata apsėta 1.603.266 akrai žemės.

— Brazilijos indijonai valgo levų ir kitokių žvėrių mėsą, bet mylimiausiu jų valgiu yra saldi bezdžionės mėsa.

— Valgymas varlių kojų, į kurias pažiurėjęs nevienas purtėsi prieš kelis metus, taip įėjo į madą, kad dabar vienoje Minnesotos valstijoje kas metai sugaudoma 6.000.000 varlių, kad užganėdinus godžių žmonių reikalavimus.

Iš Visur.

RUSIJA.

Nauji gelžkeliai nutarta tiesti 1912—1917 metais taip, kad liktų suvienyti tiesesniais keliais didesnieji miestai, kaip va: Maskva, Peterburgas, Ryga, Kijavas, Odesa, Charchovas, Baku, taipogi pripažinta reika-

lingu pravesti gelžkelius į pakraščius, kur randasi medžiaga reikalinga pramonijai. Nauja linija būsianti pravesta iš Maskvos per Vilnių į užsienį. Taipogi būsią pravesti gelžkeliai tarp Mažeikių ir Palangos, tarp Mintaujos ir Tauragės (pro Joniškį), Kauno ir Kreicburgo (netoli Rygos). Per penkerius metus būsią pravesta 25.550 verstų naujų gelžkelių. Dar manoma Maskvą suvienyti su Reveliu, jeigu Duma ir V. Taryba sutiks duoti 500 milijonų r. naujo laivyno pastatymui. Tuokart Revelyje būsiąs įtaisytas kariškasis uostas.

Kasso ir profesoriai. Vasario mėn. apšvietos ministeris Kasso išleido įsakymą, užginantį privadocentams skaityti universitetuose lekcijas iš tų dalykų, iš kurių skaito profesoriai. Tuomi įsakymu panaikinami t. v. parareliniai kursai, į kuriuos užsirašydavo daugelis studentų ar dėlei patogumo, ar dėlei to, kad valdžios skiriamieji profesoriai dažnai nekam tikę, ar kitų priežasčių dėlei. Prieš tokį ministerio pasiūlymą Peterburgo universiteto taryba užprotestavo, nurodydama, kad minėtas ministerio įsakymas buvo neteisotas. Dabar Kasso universiteto tarybai atsakė, kad pasiliekaš prie savo senojo įsakymo ir reikalaujaš jo pildymo. Bet ir šiuo žygiu universiteto taryba nesutiko to įstatymo pildyti ir nutarė paduoti skundą Senatui.

Markių pardavimas. Nuo rugpiučio 1 dienos pačtos markės bus pardavinėjamos stočių kasose, policijoje, monopolyse, valsčiuose ir t. t.

ITALIJA.

Kiek Italijai karė kaštuoja. Italijoje didelis vargas. Ypač vietomis vargingai gyvena valstiečiai. Ten nuolatinis badas arba pusbadis. Nors ir gera ir derlinga Italijos žemė, bet ji labai išnaudota, išpustyta. Valdžia nesirūpina pakelti Italijos ūkių našumą, todėl žmonės, vargo varomi, bėga Amerikon sau laimės jį ieškotų. Kas mėnesį iš Italijos Amerikon išeina apie 30 tūkstančių žmonių, o grįžta tik apie 11 tūkstančių. Išeivybė ypač padidėjo karui prasidėjus, o grįžta daug mažiau negu pirmiau. Štai balandžio mėn. 1911 m. grįžo Italijon iš Amerikos 12.500, o šiemet, nors ir sunkesni Amerikoje laikai kaip pereiniais metais, grįžo tik 11.500 žmonių. Valdžia pradėjo karę, nes tikėjosi, užgriebus svetimas šalis perkelti ten dalį Italijos baduolių, nors tuos pačius baduolius ji galėtų padaryti laimingais ir namie, jeigu tik sugebėtų geresnę tvarką pas save užvesti. Dabar vargas Italijoje dar labiau pakilo, nes karas daug daugiau kaštuoja, negu buvo manyta, ir priegtam da užsitiesę ilgesniam laikui. Karas italams kasdien kaštuoja apie 2—3 milijonus frankų. Lig šiam laikui karo reikalams italų valdžia išmokėjo apie 500 milijonų frankų arba apie 230 milijonų rub. Tuos pinigų valdžia ima iš kur tik gali. Sukiša karo reikalams tokius pinigų, kurie yra skiriami visai kitiems reikalams, kaip štai, pavyzdin, gelžkelių tėsiumi. Lig šiam laikui valdžia įkalbinėjo žmonėms, kad karas ne brangiai kaštuosias, bet dabar žmonės pradeda sužinoti, kiek ištikrųjų karui išleidžiama, ir ima savo valdžiai netikėti ir pykti ant jos.

*) Delta — trikampė sala tarp dviejų upių intakų.

Telegramos.

— Budapeštas, Vengrija. Ant Zemesniojo Dunojaus sudegė tos šalies garlaivis kartu su dviem matrosais. Be to 23 keleivių nedaskaitoma; išsigelbėjo 57 keleiviai.

— Pekinas, Kynai. Iš čia praneša, jog pereitą savaitę Mančurijos sostinėje, Mukdene, pakėlė maištą kyniečiai karėiviai. Daug žmonių tapo užmušta ir sužeista ir begalės namų sunaikinta. Užvis daugiausia nukentėjo pašaliečiai.

— Tripolio, Italijos kareiviams bevežant seną bombą paskandinti, toji eksplodavo ir visus 8 užmušė.

— Londonas. Pereitą savaitę Airių savivaldos (Home Rule) mitingas užsibaigė sufražisčių nauja komedija. Susirinkime mat atitakta persirėdžiusi į vyrą moteriškė ir tuoj išvesta ji laukan iš baimės, kad neapdaužytų kuriam valdininkui antausių. Kada gatvėmis policija ją lydėjo, susirinko begalės žmonių ir visaip iš vargšės juokavo, stumdė ir daužė. Tik pasisekus jai gudriai pabėgti iš tarpo žioplių ir užsokti ant vežimų, apsisaugojuo nuo tolesnių kankynių.

Iš musu naujokyniu Amerikoje.

BALTIMORE, MD.

Pereitą savaitę čia atsitiko nelaimė. Ant gelžkelio tapo užmuštas Antanas Bielckas, 19 metų amžiaus vaikinys. Velionis paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės apskričio, Jevaravo kaimo, dar tik vieni metai kaip atvykęs Amerikān. Mirtis jį patiko visai netikėtai. Važiavo ant dviračio skersai gelžkeli, tuom syk einantis traukinys pagavo jį ir užmušė mirtinai. Laidotuvės atsibuvo su pamaldomis, kurias atlaikė kun. J. Lietuvnikas.

J. Grebliauskas.

WATERBURY, CONN.

Nors jau pradžia vasaros, bet dar nešilta, o naktimis ir gerokai vėsu. Darbai gerai eina, ypač Benedict Burnham Branch American Brass Co. dirba labai gerai ir pagarsino, kad bėgyje 3 mėnesių, t. y. birželio, liepos ir rugpiučio, dirbs per savaitę po 55 valandas ir gaus pilnai užmokėti, jeigu darbininkas neapleis nė vienos darbo valandos.

Lietuvi J. Grigorą patiko nelaimė. Birželio 11 dieną bekraustant tulo lietuvio rakandus iš vienos kiton vieton, pasibaidė arkliai, sudaužė rakandus, išdaužė vienos aptiekos langus ir patį savininką, J. G. gerokai apdaužė. Arklių savininkui dabar reikės atlygyti už išdaužytą langą ir vaistus 200 dolerių ir už sudaužytus rakandus 300 dolerių. Ot tau ir bėdno žmogaus uždarbis!

Reporteris.

Birželio 15 dieną čia buvo labai didelė paroda svetimtaučių Pilnųjų Blaivininkų Draugijos iš aplinkinių miestukų. Paroda gražiai maršyravo miesto gatvėmis. Smagu

buvo žiūrėti į tokią didelę minią kovotojų prieš tą žmonijos nelaimių motiną—girtybę. Dieve duok, kad panaši organizacija platintųsi tarp visų tautų ir kad su laiku visi taptų pilnais blaivininkais.

Parodoje dalyvavo ir Waterburio lietuvių blaivininkų draugija. Bet iš vyrų mažai kas pasirodė, daugiausiai buvo tai moterys, merginos ir vaikai. Merginos parodoje ėjo pėksčios, o moterys važiavo; iš vaikų ir mergaičių buvo surengta dvi kuopos. Viskas atsiliko kuogražiausiai, tik moterys nekaip gražiai pasirodė. Jos važiavo dideliame vežime ant tam tyčia pritaisytų sėdynių; vežimą traukė net 6 mulai. Moterelės iš džiaugsmo nė neįturo, kaip važiuojant vėjas kilnojo jų drabužius, rodydamas publikai nuogas kojas (mat daugumos moterų būta be panėkų), iš ko svetimtaučiai gana turėjo pasijuokti.

Reporteris.

TAUTU KONCERTAS PARYZIUJE.

18 gegužės salėje Ecole Hautes Etudes Sociales buvo Tautų Koncertas. Suorganizavo šį koncertą „Office Centrales des Nationalites“ (Tautų Ofisas). Zymi artistė (daininkė) Estė Aino Tammes padainavo po kelias dainas: Estų, Suomų, Svedų, Lietuvių, Latvių ir Rusų. Paryžiaus Mokslų Akademijos profesorius Fuster prieš dainavimą turėjo paskaitą apie įvairių tautų dainas. Profesorius Fuster, kalbėdamas apie lietuvius, rėmėsi p. J. Gabrielio memorijalu. Pabaigoje prof. Fusteris paminėjo, jog garsus vokiečių piliozopas Kantas ir garsus prancūzų rašytojas Victor Hugo buvo atkreipę savo domą į Lietuvių poezijos turtingumą ir dailumą.

Dainininkė padainavo „Regėjimą“ Naujelio kompozicijos ir „Ant kalno karklai siubavo“ V. Kudirkos.

Susirinkusiems labai patiko lietuvių dainų melodija, visi ilgai plojo rankomis.

Taigi lietuvių vardas kaskart vis dažniau ir dažniau skamba svetimtaučių ausyse, už Sita mes turime būti dėkingi p. J. Gabriui.

Ir pataike in akmeni.

Pernai skaičiau „Zvaigždėje“ labai dailų sumanymą, kad ydant išauginus Amerikos vaikus lietuviškoje dvasioje, reikia pasiųsti lavinties Lietuvon ir vakacijoms pavesiti juos lietuvių inteligentų, gerų tėvynmeilių, globai. Patiko man didei toks užmanymas ir pasirūžau, ilgai nelaukęs, jį praktikon įvykinti.

Sįsiau, sakau, į „Saulės“ kursas Kaune vieną savo dukterų. Ji visada man galvą kvaršino, kad leisčiau į Lietuvą, o ir Amerikoje prie mūs žmonių labai prisirišus.

Dar nerašęs į Lietuvą, nupirkau reikalingus kelionei daiktus ir apsiklausinėjau laivų kompanijoje, kaip patogiau būtų vieną pauglę mergiščę nugabenus paskirton vieton. Atlikęs kelionės priruošą, sėdau rašyti laiškus į Lietuvą. Vieną parašiau į „Saulės“ Seminarijėlę o kelis į savo pažįstamus lietuvius inteligentus. Už dukters vakacijas žadėjau užmokėti, kiek tik jie nori.

Prasidėjo laukimas atsakymo. Laukiau, laukiau mė-

nesi ir kita, o vis jokios žinios iš niekur. Rašau antrą sykį ir vėl laikiu. Po trečiam kartui gaunu atsakymus—tik dėja ne iš „Saulės“ mokyklos, iš ten niekad nesulaukiau,—kurie netik akis iš kaktos ko neišsprogino, bet ir į užpenčius nuėjo. Vieno namo galva net nemandagioje formoje duoda suprasti, jog „Amerikos vaikas“ yra nepageidaujamas jų namuose elementas, kad turįs paugusius sūnus, o neduok Dieve jie susigiminotų su „amerikiete“, tai būtų visai „pamilijai“ baisus pažeminimas iš tokio ryšio. (? R.) Amerikietis, o ypač Amerikoje gimę ir augę lietuviai, girdi, turi labai žemą vardą pas mus. Stai tau, sakau, kur dalgis atsimušė į akmenį.

Kitas išsiteisino užuolankiais—nė tai sutikdamas, nė tai atšakydamas, bet įvalias aiškiai duodamas suprasti, kad „amerikietis“ negeistinas jiems svečias; nuo kitų kelių gi suvis negavau atsakymo. (Tėvynės lietuviai, apskritai imant, nesiskubina su atsakymais net ant svarbiausių amerikiečio užklausimų. Taip sykį vienam mano draugui reikėjo ūmai dažinoti kokiomis sanlygomis jis galėtų pavesti broliui labai supainiotą dalį. Nežinodamas Amerikoje arti tokio advokato, kad galėtų šį dalyką jam paaiškinti, parašė Lietuvon į tulą advokatą, kurio vardą žinojo iš laikraščių, ir žadėjo užsimokėti tuoj gavęs atsakymą, kiek tik pareikalaus. P. advokatas vietoje atsakymo atsiunčia atvirutę sekančio turinio: „Atsiusk T—a 5 rublius, tai gausi atsakymą“. Žinoma, pinigų Lietuvos advokatui nebesiuntė ir jo daugiau neklatnijo su jokiais užklausimais, bet pasijieškojo Amerikoje žydėli, suprantantį šiek tiek Rusijos teises.)

Nuo pasaulinių mūsų ponų gavęs per nosį, atsikreipiau į dvasiškuosius inteligentus: vienos vargingos parapijėlės Seinų dijecezijoje klebonų ir asistentą, kad praneštų, iš kur nors patyrę, kokiomis sanlygomis „Saulės“ mokyklose Amerikos vaikus priimtų, kas reikalinga insitaisyti iš drapanų, patalinių ir t. t. ir ko ten gali pramokti.

Man rodos, kad laišką su atsakymais jie išsiuntė tą pačią dieną, kaip gavo manąjį, nes labai greit jį sulaukiau. Net graudu pasidarė skaitant, su kokia geraširdyste beveik su atviru glėbiu siulo kilnus klebonas savo pastogę mano mergaitei, apšimdamas visą ant savo galvos rūpestį, kad ją patogiausiom mokyklon atidavus ir iš mergaitės padarius gerą patriotę, ydant sugrįžus Amerikon galėtų naudingai darbuotis savo brolių amerikiečių tautiškai ir doriškai naudai.

Kas dar mane labiau sujūdino, tai šie gerbiamojo kunigėlio žodžiai: „Suprantančiam tėvynainiui tai netik patarnaut galima, bet ir reikia. Už tat nė „ačiu“ nepriimsiu, nes tai mano šventa priedermė ir kaipo lietuvio ir kaipo kataliko.“

Te Dievas užmoka kunigėliams už tokį didelį Amerikos lietuviui,—ne man, nes manęs kaip ir nepažįsta,—prielankumą; aš pats nors labiausia stengėciausi, niekad ganėtinai nesugebėčiau jiems atidėkoti.

Neveizint vienok tokio širdingo atsakymo, nutariau nesiųsti mergaitės į Lietuvą. Kadangi ten Amerikos vaikais pasauliniai inteligentai ištolo bauginasi, tat gi ten nuvykus jai nebūtų nekoks nė gyvenimas. Mokiniai ir mokinės išskirtų vargšę iš savo burių, kaip kokią avukę ir ką ji ten tarp svetimųjų, neturėdama prielankesnės sau

Karo Syrup su duona geras yra alkanam vaikui

ir alkanam vyrui. Pamėgink jį koks skanus. Jis tyras ir daug maitingesnis už kitus syropus. Jis patinka kiekvienam. Žmones, kurie negali sumalti kitų syropų, Karo valgo be baimės.

Karo

(REG. U.S. PAT. OFF.)

Klausk Groserniko

draugijos, veiktu? Užsiverktų ir ko gero sugalvotų dar, nepradėjus mokslo, grįžti Amerikon. Sia tau, tėvai, ir bereikalingai išmestas centas, kurį per tiek metų užpraktavai. Tevažiuoja Sveicarijon. Girdėjau, jog ir ten yra lietuvių draugija, kurioje ras progą ir savo prigimtos kalbos pramokti, o vakacijoms nuvažiuos pas mano gimines, kaimiečius, tai gal geriausias būdas bus naudingai apsišviesti.

Nuoširdžiai tariau ačiu geriem kunigėliam už norą padėti iš mano „yankės“ dukters padaryti gerą lietuvaite, o Lietuvos ponams inteligentams patariu peraugštai savo keteros nestatyti, nes gal ir vėl prireikės mūsų dolerijų jūsų mokykloms.

Męs ne iš kasžin kokių „raškažių“ nei „šulerysėjų“ apleidome savo mylimą tėvynę, bet, didžiausia dalia, iš vargo. Kaip tokie užsitarnaujame savo apšviestiesniųjų brolių paguodą, sanjausmą, bet anaipol ne panieka. Peikia mus per savo laikraščius už atšalimą prie tėvynės, nenorą grįžti Lietuvon, prikaišioja mums visokias nedorybes, bet kada paprašome nors nédidelės ir tai apmokamos pagalbos, tada jie išdidžiai atstato mums savo šaltą krutinę ir Rusijos činovnikų mostelėjimu gena mus šalin nuo savęs.

Amerikos vaikų Lietuvos ponuliai kaip užkrečiamos ligos bijosi, kad, saugok Dieve, su jų šeimynomis — nesušigiminiuotų, — veizėk, kokia tai būtų nelaimė! Vienok ramiai toleruoja, kaip jų universitetėikiai ir 7—8 klasių mokiniai poruojasi su svetimtaučių visai aklo mis tarnaitėmis. Šit Lietuvos dabartinės jaunuomenės vadai — „Ateities“ Kaune ir „Visuomenės“ Vilniuje redaktoriai pernai viens apsivedė su analfabete kaimo tar naitė, o kitas su neapšviesta puslenke, ir toki atsitikimai ten beveik kasdieniniai: Tokioms darkačyniškos jung tūvėms mūs inteligentai netik neprieštarauja, bet dar pa tįs paskui toms „ponioms“ rankas laižo. Gal tai sakys, kad čia privatiški žmogaus reikalai. Suvis ne! Juk jei mums rūpi Lietuvos ateitis, turi rūpėti ir priaugančios kartos aklėjimas. Ar gi galima laukti iš tamsios, pakilu sios be jokių nuopelnų į augštesnę rangą moteriškės, iš mintingų sūnų ir dukterų, o ypač jei kokia Pulcherija, Zoska ar Kazenka paglemžia po savo padu mūs intelligen tą, tai ten vaikų lietuvių nė su žiburiu nerasi.

Peiktini amerikiečiai, juog neužaugino nė vieno ge rai apšviesto lietuvių patrioto. Bet didelei nudžiugtume, kad kas praneštų, jog Lietuvoje atsitiko stebūklas, kad lietuvių tėvynainių eiles istojo sūnus baigusio uni versitetą mūsų kaimiečio! Lyg šiol dar tokių žinių ne radome nė laikraščiuose, nė privatiniuose susiėsimuose, o mūs kaimiečiai kas metas kapomis savo vaikus apdabi na yvairių valdininkų žvaigždėmis ir pasodina į pelnin gas vietas. Žinome daug surusėjusių, sulenkėjusių Ru sijos mokykluose lietuvių pravardėmis jaunikačių; vie šok labai retas, kuris jų ir lietuvių kalbą tesupranta. Kas gi jie do vieni? Gi vaikai mūs inteligentų, vedusių ruses, bei lenkes.

Uziot baidyties Amerikos lietuviams, velyk pasirūpin tų, kad Lietuvos kaimo auklėjama inteligentų draugija nenyktų po lenkų bei rusų šliurėmis, bet augtų ir kero tųsi gryna, be pašaliečių nuodingo raugo, kuris netik tau tiškai užmuša mūs jaunimo sielas, bet ir doriškai.

Nesiulau savo dukters Lietuvos ponams į marčias ir nenoriu, kad ji nuo manęs kada nors atsiskirtų. Tečiau drištų pasakyti, kad ji ir daug jai panašių amerikiečių kurkas augščiau stovi doriškame ir protiškame išsilavini me, negu rusų bei lenkų virėjos, skalbėjos, puodšluostės ir kitos iš tos klesos Lietuvių—inteligentų gerbiamosios žiuponės.

Dukters Tėtė.

NEREIKIA LAISNIU.

Artinasi jau laikas, kada visi vynu pardavėjai tures iš šiimti iš valdžios laisnius, be kurių negalima pardavinėti jokių svaigalų. Mes šiuomi pranešame savo kostume riams, kad Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš Kartaus Vyno nepriguli prie šios rūšies gėralų, nes jis yra vaistas. Todėl jį galima pardavinėti be jokių nuo valdžios laisnių. Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš Kartaus Vyno yra vaistas nuo pilvo, žarnų, kepenų ligų, nuo anemijos, ner viškumo, kietų vidurių, prietvaro, ir tam panašių. Sun kiai dirbantieji fiziškai ar smegenimis, kad ir gerai jau čiiasi, einant gultų privalo priimti truputį šio vaisto. Ap tiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chi cago, Ill.

“Feeling Better Already Thank You!”

Mielai aš pa klausiau jūsų patarimo ir iš tityniau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegi mas šone, jaučiuos visiškai gerai. Pri valo būti kiekvienos šeimos šepojė. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.
Richter'io Congo Pilies yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c ir 50c.

PARSIDUODA

Bučernė ir Grosernė, labai geroj lietuviams apgyventoj vietoj. Sanlygos pirkikui labai geros. Kreipkitės pas:

CHAS. TAMASAUCKAS,

6 Kirkpatrick St.,

Pittsburg, Pa.

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.

Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.
Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. P. Saulenas,
47 S. Leonard str.
Waterbury, Conn.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. L. Misiunas,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.

Mr. Fr. Kelly,
4852 Melorse str.
Philadelphia, Pa.

Mr. V. Staseiče,
349 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.

Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.

Mr. Julionas Bukantis,
172 Eudicatt Str.
Boston, Mass.
Keliaujantis Agentas.

Mr. A. Križanauckas,
Philadelphia, Pa.

Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany.

Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.
Commercial Road, East
London, England.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduoda geri namai Girardvilleje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas,
120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygyne. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis Marės Radzevičiūtės** apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipirosu Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybe**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Vertė Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apšakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivėninkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųjų į tretįjį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos ir Sventos**. 10
- Išvakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Doktoro pasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas - Laižybos - Dievo žmones**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou-des'o Sventiausios Panelės Marijos Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranciū Julės vertimas. 30
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina**, 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna**, Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviedni. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš pranciūško liuosos vertimas Pranciū Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei**, Agnieška ir Antgarlaivio, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paaugusių Žmonių Knygelė**. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (aukštesnio apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paaugštesniais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant**, Iš mūsų kariuomenės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus darbo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios Rosijos Misijonieriai**, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas**. 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaicio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**. Shenandoah, Pa. 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų**. Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius Nausiedas

917--33rd St. Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Didžiausias Lietuvos Bankinis Kontoras Siuntimo Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.
Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Au erikoje.
Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, šėverykų ir skrybėlių: turime didelį departamentą auksinių daiktų, laikrodėlių, žiedų spilkų ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrį visokių knygų: maldaknygiu, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgaidintas.

Jei užganedinsim, pasakyk kitiems.
Jei neužganedinsim, pasakyk mums.

ANT. KRIZANAUSKO
Didžiausias Skloda Gražiausių Kalendoriu 1913 m.

Gerbiami biznieriai, kuriems rūpi praplatinti savo biznis, pasirūpinkit ateinantiems metams įgyti puikius sieninius Kalendorius ir tuomi pagarsisite savo bizni.

Užsisakydami išanksto Kalendorius pas mane suėdysit daug pinigų ir ap turėsite puikiausį tavorą, nes aš turiu visus sampelius vietinių ir Vokietijos firmų.

Kalendorių sampeliai pristatomi ant pareikalavimo. Adresas:

Ant. Krizanauskas
2736 E. Venango St., Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS
BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsiraš, ti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

“ŽVAIGŽDĖS”

SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Father's Di Ielsi
- Kosulio Gyduolė -

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

PARSIUODA VIŠOŠE APTEKOSĖ.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

REV. MICHAEL DI IELSI
402 Division Str. Camden, N.J.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisiuočia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Kame Sveikata?

S V E I K A T A

Tankiausiai žmonės jieško sau sveikatos ne ten, kur jos jieškoti reikėtų.

Norėdamas būti sveiku, privalai žinoti, kaip savo sveikatą apsaugoti. Jei to nežinosi ir nepildysi—joks daktaras, nė joks vaistas tau sveikatos neužtikrīs.

Jieškodamas pamokymų, kip užlaikyti savo sveikatą, nemanyk jų rasti „stebuklingų daktarų“ brošūrose ir apskelbimuose, bet skaityk knygas ir pamokymus, parašytus ant moksliško pamato.

Kun. J. Geručio

SVEIKATA

Vertimas iš vokiečių kalbos.

yra tai vienatinis geriausias vadovas į sveikatą. Ją skaitydamas ir atydziai sekdamas bei pildydamas joje surašytus pamokymus tikrai galėsi būti sveiku ir be gydytojo pagalbos.

KNYGOS TURINYS

Ligų priežastis. Ką reikia valgyti. Ką reikia gerti? Kuomet, kiek ir kaip privalome valgyti ir gerti? Tabakas. Oras. Sviesa. Siluma. Vanduo. Medžiagos permaina. Kaip reikia dengties. Kaip reikia miegoti. Kokiuose butuose ir kaip reikia gyventi. Darbas ir triusas. Atilsis ir ramybė. Zaliukystė ir sudribimas. Kaip reikia užgrudinti vaikai. Odos auklėjimas ir maudynė. Keli žodžiai apie kaikuriuos vandensvartojimo būdus ir apie įvairias maudykles. Sveikata ir liga. Kaip apsaugoti nuo ligų. Abelnos sveikatos taisyklės. Gamta pati gydo. Klebonas Kneipas. Dijeta. Sveikatos pataisymas. Vaistų pasekmės. Karštis. Persišaldymas. Sios galdynės liga. Marai. Ligonio globa. Ligonio virtuvė Duona ir jos vertė. Kai kurie kūno jausmai.

Galima gau

„Žvaigždės“ Knygyne

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa

VYRAI IŠGYDOMI!

Geras Patarnavimas ir Visiškas Išgydymas už prieinamą Mokes-tį—Yra Tai, Ko Tu Nori. Męs Išgydysim Tave Tik Už Pusę Paprastai Imamos Užmokesties.

Auka šita skiriama yra užganėdinimu milijonų kenčiančių vyrų. Tukstančiai žmonių, reikalaujančių sumanaus ir gaus SPECIALISTO pagalbos, džiaugsis turėdami progą išsigydyti pigiau, neg pas kitokius nesąžiningus SPECIALISTUS. Musų ekspertas SPECIALISTAS suteiks pagalbą už žemiausią mokes-tį.

ČIA NERA APGAVINGU PRANEŠIMU IR PRIŽADU. 'UŽMOKESI TIK UŽ GYDYMA'.

Jaunikaiti. Ar per savo nesusipratimą ir išdykumą neperžengei Gamtos tiesų ir nesugadinai savo sveikatos? Ar turi nuolatinį išsėmimą savo gyvybės? Ar tavo spuoguotas veidas ir pamėlynavę poakiai parodo tavo kaltę ir apsaką tavo puolimą visam pasauliui, atima tau pasisekimą vertelgystėje ir smagumą draugijoje. Nenusimink, męs galime pašalinti nuo tavęs tuos simptomus, priruošim tave prie moterystės gyvenimo, ir padarysim tave vyrų tarp vyrų.

Vidutinio amžiaus vyre. Ar kenti už jaunystės klaidas. Palaidūnystės, benuosaikumas, kraujo ligos ir tt. nusilpimo ir sunaikinimo savo sistema Silpnumas perėjo į organišką ligą, kuri tave pirm laiko pasendė. Tavo sp-kos jau tuojau visai pranyks. Męs galime sugražinti tavo sveikatą, taipogi fiziškas ir protiškas jiegas.

Netekimas gyvybės. Mūsų gydymas prašalys visus ligos diegus sulaikys jiegu išsėmimą, sustiprīs nervus, pataisīs kraują, išvalys sunaudotas daleles ir prives gyvasties jiegas prie augščiausio laipsnio. Veng laikinių vaistų Męs išgydysime visiš-kai.

Varikocele. Męs gydome šitą ligą be skaudulio ir peilio. Skauduliai ištinimai ir užgavimai atitaisomi greitai. Męs sutveria-me naują greitą kraujo cirkuliaciją ir sugražinam jaunystės šiltus jausmus. Saugokis skausmingų operacijų. Męs galime suteikti tau greičiausią, saugiausią ir tikriausią gydymą, koks tik yra žinomas medicinoje.

Kraujo ligos. Jiegu tau skaudama gerkle, spuogus, arba kitokius šios ligos simptomus, kreinkis pas mus ir tapk ant visados išgydytu. Mūsų gyduolės išvalo visus nevalumus iš kraujo ir visos sistemos. Visoks pavojus atkritimo yra pašalintas. Mūsų gydymas yra tikras ir prašalys nuo tavęs visokias—nedagales. Męs taipogi išgydome ant visados Rupturą, Hidrocelę, Strikturą, Inkstų ir Pūslės negales, Pūles, Fistala, Negales, Reumatizmą, Katarą ir Egzemą, ir Chronišką evirškinimą, Kraują, Odą ir kitas speciališkas vyrų ligas.

PAAIŠKINIMAS DYKAI.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE,

607 Market str.

Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos; 9 iki 8 kasdien; nedėliomis nuo 10 iki 1.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Telefonai: Keyston 42-69A East ir Bell 24-77 Kensington

ALEX. KOZUHOWSKI

2728-30 Allegheny Ave.,

Philadelphia, Pa.

Užlaiko geriausius vietinius ir importuotus gerimus, ypač Vengriškus ir Prancūziškus Vynus. Parduoda bačkomis ir bonkomis. Reikal visada kreipkitės as mus.

Taipogi parsamdo arklius ant veselijų, krikštynų ir šermenų.

PRANAS BURBA

užlaiko pirmos klasos viešbutį (hotelį), taigi geriausiai užeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville,